

[Handelsministeren.]

og Samfundsordenens Interesse, at man maa have Lov til at vente, at et væsentligt Skridt fremad mod virkelig Erhvervs- og Arbejdsfrihed for den enkelte ad den Vej vil kunne opnaas.

Af Betydning er det tillige, at Loven paa Forhaand advarer imod Begaaelse af Overgreb overfor den enkeltes Erhvervs- og Arbejdsfrihed gennem kollektive Aftaler og økonomisk eller personlig Forfølgelse, af hvad Art nævnes kan. Naar det paa Forhaand udtrykkeligt ved Lov er fastsat, at saadanne Handlinger er ulovlige og kan medføre betydeligt Ansvar, opfordres man derigennem til at udvise Forsigtighed paa dette Omraade, hvorved der vil kunne afværges mange Overgreb, som ellers lettere havde fundet Sted; og i de Tilfælde, hvor Overgreb til Trods for Lovens udtrykkelige Forskrifter alligevel finder Sted, vil Domsstolene med endnu fastere Haand end tidligere kunne gribe ind.

Lovforslaget tager ikke Sigte paa bestemte Parter, og jeg vil derfor tage bestemt Afstand fra og kalde det urigtigt, naar det er sagt, at Talen her er om en Klasselov. Dette er ikke rigtigt, Lovforslaget er i lige Grad rettet imod Misbrug fra alle Sider, og saavel Arbejdsgiverorganisationernes som Arbejderorganisationernes Berettigelse og praktiske Nødvendighed anerkendes fuldt ud i Lovforslaget. Derfor er det ogsaa i Lovforslagets § 4 udtrykkelig udtalt, at de i Loven om den faste Voldgiftsret omhandlede kollektive Aftaler ikke berøres af Lovforslaget. Som jeg har udtalt, tilsigter Lovforslaget at underbygge og videreføre en sund Domspraksis og at beskytte den enkelte Borgers frie Adgang til Erhverv og Arbejde, saaledes som Grundloven lover, at det skal ske, saaledes som det derfor er den enkeltes naturlige Ret, og saaledes som det danske Erhvervssamfunds Trivsel kræver det.

Efter at der nu er hengaaet saa lang Tid med Behandlingen af Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af et Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden, som paa naturlig og paa krævet Maade kan supplere og sikre den i Næringsloven hjemlede Næringsfrihed, vilde jeg anse det for meget ønskeligt, om man nu, da Lovforslaget lykkeligt er kommet gennem det andet høje Ting, kunde naa til

et efter min og Regeringens Opfattelse godt Resultat. Jeg vil derfor udtale Haabet om, at det høje Ting vil give Lovforslaget sin Tilslutning i den Form, hvori det foreligger her, saaledes at Forslaget hurtigt kan træde ud i Livet som Lov, og jeg skal hermed indtrængende anbefale Lovforslaget til en velvillig Behandling og til Fremme i det høje Ting.

Hauch: Et Forslag til Lov om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden blev først forelagt som privat indbragt Lovforslag i det høje Folketing den 17. Marts i Samlingen 1924—25, og det har siden den Tid været fremsat hvert Aar, først gentagne Gange som privat indbragt Forslag, derefter, da det nuværende Ministerium var traadt til, som Regeringsforslag. Det er derfor et Forslag, som i lang Tid har været fremme til Forhandling, hvor man drøftede politiske Spørgsmaal.

Forslaget har givet Anledning til megen politisk Larm. Det har givet Anledning til kraftige, stærke og voldsomme, efter min Opfattelse alt for stærke og alt for voldsomme Udtalelser, dels i det høje Folketing, dels i Pressen, dels ude paa de politiske Møder i Landet. Man har kaldt og kalder det fremdeles for Tugthusloven, et Udtryk, som er ganske uberettiget i Forbindelse med dette Forslag. Det er egentlig uforstaaeligt, at man fremdeles anvender dette Udtryk, da jo ethvert Barn kan overbevise sig om, at man i Henhold til denne Lov, naar den er vedtaget, ikke vil kunne idømme nogen Tugthusstraf.

Det er hævdet, at man med denne Lov agtede at knægte Foreningsfriheden, og man har paastaet, at Lovforslaget i sin Tendens var ligefrem grundlovsstridigt. Med alle disse Synspunkter er man kommet langt ud over, hvad der er rimeligt, og, forekommer det mig, hvad der er forstandigt. Det, man søger at opnaa gennem Lovforslaget, er en Beskyttelse af den enkelte Samfundsborgers frie Ret til at udnytte sine Evner og Kræfter under de Former og under de Forhold, som han eller hun selv bestemmer, naar vedkommende ikke derved kommer i Konflikt med Lands Lov og Ret. Den mest elementære af alle menneskelige Rettigheder skulde dog synes at være den, at en Samfundsborger ikke